

การบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด : การวิเคราะห์เชิงการบริหารการพัฒนา

นายจีระ ประทีป

007170

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๕

ISBN 974-561-400-9

I 15305727

PROVINCIAL BUDGET ADMINISTRATION : A DEVELOPMENT
ADMINISTRATION ANALYSIS

Mr. Chira Prateep

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Government

Graduate School

Chulalongkorn University

1982

วัตถุประสงค์หลักของการศึกษาวิจัยเรื่องนี้คือมุ่งศึกษาดังนโยบาย และแนวความคิด ตลอดจนวิธีการในการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด และแนวความคิดที่เกี่ยวกับการบริหารการพัฒนา เพื่อจะได้ศึกษาวิเคราะห์ถึงปัญหาและข้อจำกัดที่ทำให้การบริหารการพัฒนาไม่สามารถดำเนินไปอย่างได้ผลตามความมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ นอกจากนี้ยังจะได้เสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด เพื่อให้สามารถเชื่อมอเนกต่อการบริหารการพัฒนาเป็นไปอย่างได้ผลในระยะเวลาอันรวดเร็ว

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้อาศัยการค้นคว้าจากหนังสือ เอกสารทางราชการ กฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการต่าง ๆ และข้อมูลจากการออกแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในระดับต่าง ๆ

จากการศึกษาวิจัยพบว่าในการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัดประสบปัญหาบางประการ คือการปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยหลายขั้นตอนทำให้เกิดความล่าช้า เจ้าหน้าที่ทางจังหวัดยังขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติและการตีความตามระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ และที่สำคัญคืออำนาจในการบริหารงบประมาณที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอยู่ยังไม่เพียงพอที่จะช่วยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถบริหารการพัฒนาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายที่ได้รับมอบหมาย

Thesis Title Provincial Budget Administration : A Development
Administration Analysis

Name Mr. Chira Prateep

Thesis advisor Assistant Professor Panom Dinakara

Department Government

Academic Year 1981

ABSTRACT

Due to its importance as the most vital instrument for the administration and all aspects of development of the country, the budget as well as its procedures is to be developed. Such development must be done to the extent that it is more helpful to the development administration.

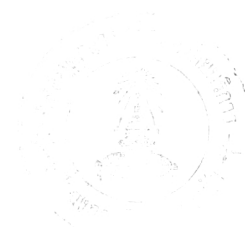
And one means that can be currently seen in improving the budget administration approved by the government is the decentralization of budgeting processes from central bodies to the provinces which are headed by the governors. It is hope that this can give a helping hand to the governors in having roles on budgeting preparation. The processes in decentralization of budgeting can be seen in such practices as giving the governors some authorities in the procurement, hiring procedures or recruitment and transferring some items in the budget. These can be said improved in two categories, one is the budgeting execution in this level can be done more quickly and more flexible and the other category is that this practice will lead to better answers

the needs of the local people.

Main purposes of this study are firstly to search for new policy and ideas including methodologies of developing the budgeting. Obstacles and limitations to all aspects of development are also covered in this study. And secondly, I am trying to recommend, where possible, the alterations in the arrangements and the improvement of provincial budget.

This research is done through papers, government documents and literatures relevant to the topic.

In summary, it has been found after the completion of the **research** that the administration of the budget in provincial level has still faced problems, some of which are the lack of flexibility owing to many and duplicated regulations. The officials themselves also have narrow and limited knowledge of budgeting processes and executions. Above all, the governors cannot play full roles in execution the existing budget due to limited authority given to them. **The development administration processes are also hindered** because of such limited power.

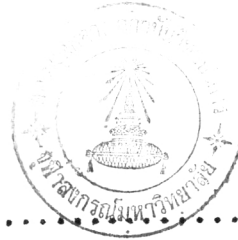
กิติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา หงส์ไกรเลิศ
ท่านรองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ นายเกษม ลีมหทอง ที่ได้กรุณาเสียสละเวลา
อันมีค่าของท่านในการรับเป็นประธานและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ และ
ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์พนม ทินกร ณ อยุธยา ที่ให้ความกรุณารับเป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งต่อผู้เขียนตลอดมา รวมทั้งได้ให้คำ
แนะนำ ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณผู้ว่าราชการจังหวัด และ
หัวหน้าหน่วยงานระดับจังหวัดทุกท่านที่ได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าในการกรอกแบบ
สอบถาม และโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณผู้ว่าราชการจังหวัด
พิษณุโลกนายยง ภักดี ที่ได้ให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เขียนเป็นอย่างยิ่ง

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้หากจะมีประโยชน์อยู่บ้าง ผู้เขียนขอมอบแด่ครูบาอาจารย์
ทุกท่านที่ได้เมตตาตั้งสอนและถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่ผู้เขียนด้วยดีตลอดมา.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฉ
รายการแผนผังประกอบ	ฉ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความสำคัญของเรื่อง	๑
วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย	๓
สมมติฐาน	๕
วิธีดำเนินการศึกษาและวิจัย	๖
ขอบเขตการศึกษาวิจัย	๗
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาวิจัย	๘
ลำดับการเสนอเรื่อง	๘
๒ หลักการงบประมาณและแนวความคิดเกี่ยวกับการบริหารการพัฒนา	๑๑
ก. หลักการงบประมาณ	๑๑
ข. แนวความคิดเกี่ยวกับการบริหารการพัฒนา	๓๓
ค. ระบบราชการกับการบริหารการพัฒนา	๗๑
๓ การบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด	๘๑
นโยบายและแนวความคิดในการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด	๘๑

บทที่	หน้า
ความเป็นมาของการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด	๘๕
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับ จังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓	๘๘
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับ จังหวัด พ.ศ. ๒๕๒๔	๑๐๗
วิธีการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด	๑๑๒
การบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ ..	๑๒๔
๔ ผลการศึกษา	๑๓๗
ก. ข้อมูลการวิจัยจากผู้ว่าราชการจังหวัด	๑๓๘
ข. ข้อมูลการวิจัยจากหัวหน้าหน่วยงานระดับจังหวัด	๑๖๗
๕ สรุปและเสนอแนะ	๑๘๓
บรรณานุกรม	๒๑๑
ภาคผนวก	๒๑๘
ประวัติผู้เขียน	๒๕๑

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
๑	แสดงการมีส่วนร่วมในการจัดทำคำของบประมาณ	๑๓๘
๒	แสดงการจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน	๑๓๘
๓	แสดงการใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือในการบริหารงานของ ผู้ว่าราชการจังหวัด	๑๔๑
๔	แสดงการใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือในการประสานงาน	๑๔๒
๕	แสดงการใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือในการควบคุมงาน	๑๔๓
๖	แสดงปัญหาของการที่อำนาจจัดซื้อ จัดจ้างรวมอยู่ส่วนกลาง	๑๔๔
๗	แสดงการเปรียบเทียบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของ ผู้ว่าราชการจังหวัด	๑๔๕
๘	แสดงประโยชน์ของการให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ริเริ่มเสนอ โครงการ	๑๔๗
๙	แสดงประโยชน์ของการจัดทำแผนการบริหารงบประมาณ	๑๔๘
๑๐	แสดงผลการมอบอำนาจการจัดซื้อ จัดจ้างให้ผู้ว่าราชการจังหวัด	๑๕๐
๑๑	แสดงผลการมอบอำนาจ การโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด	๑๕๑
๑๒	แสดงการประสบปัญหาในการขอโอนงบประมาณ	๑๕๓
๑๓	แสดงการจัดสรรงบประมาณตามแผนพัฒนาจังหวัด	๑๕๕
๑๔	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจในการบริหารงบประมาณใน ระดับจังหวัดกับการบริหารการพัฒนา	๑๕๗
๑๕	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความจริงจังของรัฐบาลในการกระจาย อำนาจการบริหารงบประมาณให้ผู้ว่าราชการจังหวัด	๑๕๘
๑๖	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการประสานงานของหน่วยงานที่ ทำหน้าที่ในการวางแผน การจัดอัตรากำลังคน และการจัดสรร งบประมาณ	๑๕๙

ตารางที่

หน้า

๑๓	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของแผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ...	๑๖๐
๑๔	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการประสานงานของหน่วยงานที่ทำ หน้าที่ในการพัฒนา	๑๖๑
๑๕	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความจริงจังของรัฐบาลในการ พัฒนาจังหวัด	๑๖๒
๒๐	แสดงวงเงินที่ได้รับมอบอำนาจในการจัดซื้อจัดจ้าง	๑๖๓
๒๑	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอำนาจในการจัดซื้อจัดจ้างที่ได้รับมอบ	๑๖๔
๒๒	แสดงการจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด ..	๑๖๕
๒๓	แสดงการแจ้งยอดวงเงินจัดสรรจากส่วนกลาง	๑๖๖
๒๔	แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการได้รับเงินโอนจัดสรร	๑๖๗
๒๕	แสดงการได้รับเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน	๑๖๘
๒๖	แสดงความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน	๑๖๙
๒๗	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความจริงจังของรัฐบาลในการกระจาย อำนาจการบริหารงบประมาณ	๑๗๐
๒๘	แสดงการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาจังหวัด	๑๗๑
๒๙	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความชัดเจน แนวนอน ของแผน พัฒนาจังหวัด	๑๗๒
๓๐	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสนใจของหน่วยงานที่มีหน้าที่ จัดสรรงบประมาณต่อแผนพัฒนาจังหวัด	๑๗๓
๓๑	แสดงการมีส่วนร่วมในการจัดทำค่าของงบประมาณ	๑๗๔
๓๒	แสดงการจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลาง	๑๗๕
๓๓	แสดงปัญหาในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๑๗๖
๓๔	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระจายอำนาจจากส่วนกลาง ...	๑๗๗
๓๕	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความจริงจังของรัฐบาลในการพัฒนา .	๑๗๘
๓๖	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความสนใจของผู้ว่าราชการ จังหวัดที่มีต่องานในหน้าที่ของหัวหน้าหน่วยงานระดับจังหวัด	๑๗๙

รายการแผนผังประกอบ

	หน้า
แผนผังแสดงการจัดทำแผนการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด	๑๑๖
แผนผังแสดงการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง	๑๑๙
แผนผังแสดงการโอนงบประมาณและเปลี่ยนแปลงรายการ	๑๒๒